DDT ile Çözüm!?

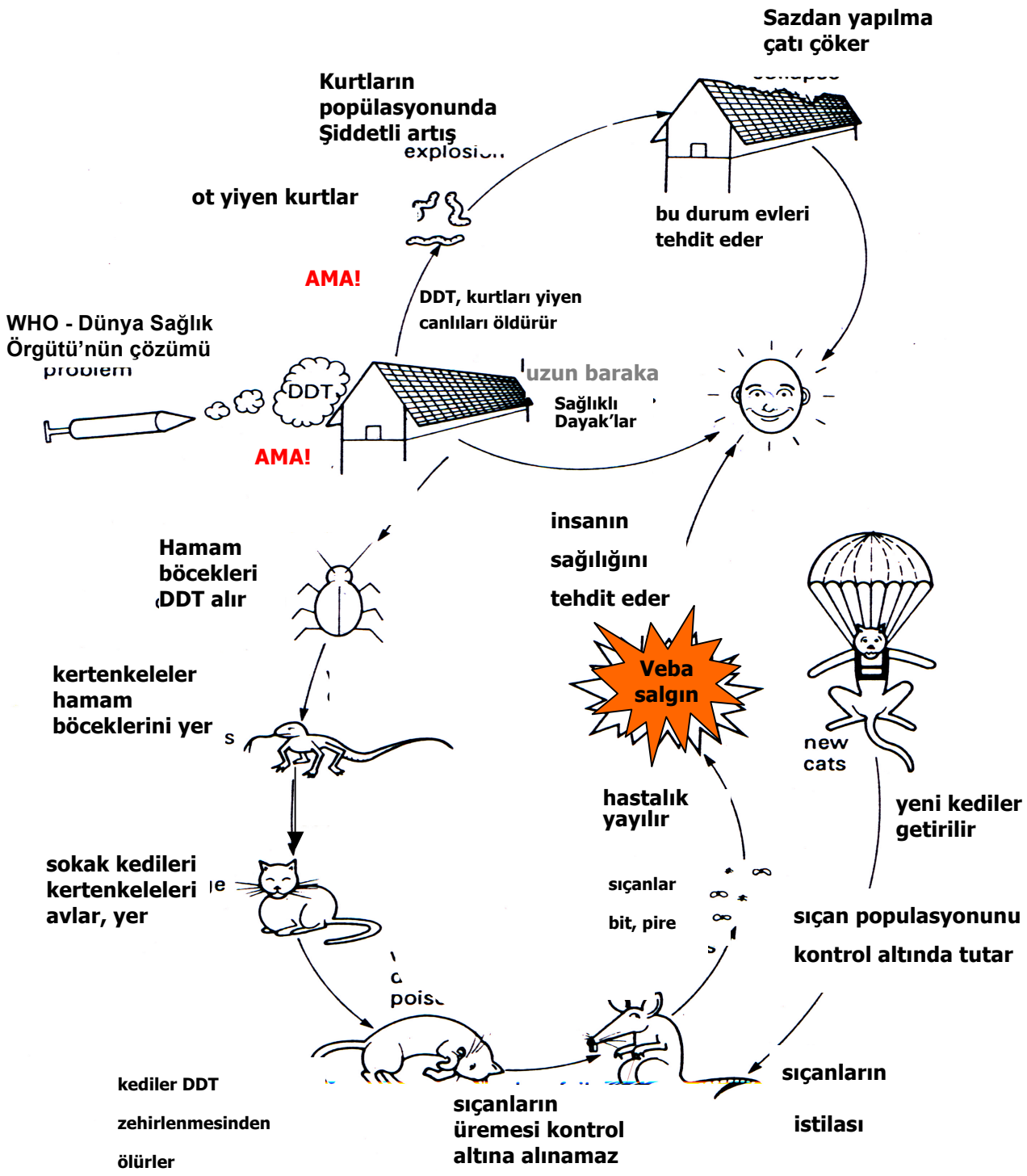

Fig. 9.1 Problem çözümünde ön görülemeyenlere örnektir (Dayak yerlileri ve bit, pire gibi hayvanlarla DDT yoluyla mücadele –WHO projesidir).

Hayvan Severler:

Bir çivi bir nal,

bir oy bir hayvan!

M.Tınaz Titiz

Rev.1-21.08.06

Rev.3-29.05.12

Sevgili Hayvan Severler,

Uzun sayılabilecek yıllardan bu yana hayvan dostlarımıza karşı takınılmış yaygın tavrı değiştirebilmek için tüm hayvan severler (HS) gibi ben de –karınca kararınca- çaba harcadım.

Bu uzun süre içinde bana en parlak görünen fikir, tüm HS kişi ve kurumları gevşek bir ağ içinde bir araya getirmek fikri oldu.

Böylece her HS kişi ve kurum bir yandan kendi kimliğini koruyacak, kendi çizdiği yolda –bir üst organın müdahalesi olmaksızın- yürüyebilecek, diğer yandan da bu ağa dahil olmayı kabul etmiş olanlardan diledikleri ile, diledikleri alanda ve diledikleri koşullarda dayanışma içine girebileceklerdi.

Bu yayınla dikkatinize sunduğum Politika Belgesi (PB) taslağı bu amaçla hazırlanmış idi. PB taslağı tüm HS kişi ve kuruluşlara yollanacak, her birinin her madde üzerindeki önerileri profesyonel bir sekreterya tarafından birleştirilip PB'nin yeni bir sürümü olarak tekrar bu kişi ve kuruluşlara yollanacak ve böylece giderek daha zenginleşmiş ve daha çok kollektif akla dayalı hale gelmiş olacaktı.

Böylece HS'in ortak akıllarının bir ürünü sayılabilecek şekilde ortaya çıkacağı düşünülen PB tüm siyasi partilere (genel merkezleri ve yerel örgütleri) ve halkın oylarıyla işbaşına gelebilecek diğer görev adaylarına (muhtarlar, belediye meclis üyeleri vb) yollanarak onlardan taahhüt istenilecek, bir kısım aday buna aldırmasa da hatırı sayılır bir bölümü taahhütte bulunabilecek, onlar içinden az da olsa bir bölümü sözlerini tutabilmek için ciddi çaba harcayacaktı.

Bunun için uygun imkanlarla donatılmış, uygun ücretlendirilmiş 2 kişinin çalışacağıbir sekreterya oluşturulması, bunun için de HS'in bunu finanse etmeleri gerekiyordu.

Girişim işte bu başlangıç noktasında başarısızlığa

Yerel ve/ya ulusal ölçekte siyasetle herhangi bir düzeyde uğraşmakta olan saygıdeğer siyasetçilerimiz,

Demokrasilerde siyaset, çeşitli ilgi guruplarının taleplerine cevap üretebilme sanatı olarak tanımlanabilir.

Bu bağlamda hayvan severlerin sizlerden kimi talepleri var.

Kamu arazisi üzerine yaptığımız konduya ruhsat ya da bize özgü bir ihale açmanızı talep etmiyoruz. Talebimiz basit ve ahlaka uygundur.

Sizlerden, tüm varlıkları ve bu arada hayvanları ilgilendiren konularda duyarlık bekliyoruz.

Ama bu duyarlığınızı da bir taahhüt olarak bekliyoruz.

Bundan sonra oylarımızın yönüne buna göre karar vereceğiz.

Son sayfada bir taahhütname var. Bu taahhütnameye konu olan Politika Belgesini okumanızı ve eğer size de uygun geliyorsa taahhütnameyi imzalayarak bunu bize kanıtlamanızı bekliyoruz.

Sizden beklentimiz, seçildiğiniz takdirde karar ve eylemlerinizi taahhütlerinize sadık olarak yapmanızdır.

Talebimiz bu kadar basittir. Şimdiden teşekkür ederiz.

Seçmeniniz,

uğradı. Bu fikri tartışmak üzere toplantıya davet edilen yüz dolayındaki HS'in ancak 10 kadarı geldi.

Gelenler de, girişimi destekleyebilmek için bir arada bulunmayı arzu etmediği kişilerin organizasyon içinde yer almamasını veya barınaklara karşı olunmasını ya da tedavisi ümitsiz vakaların uyutulmamasını daha başlangıçta bir araya gelme koşulu olarak öne sürülmesini isteyen HS'e ek olarak bir kısmı da tavuk reklamlarında rol almış kişilerin bile bu ağ içinde bulunmamasını şart koştular.

Ağ oluşumunun olmazsa olmaz gereği sayılabilecek "olabildiğince az koşul ileri sürmek" ilkesi daha başlangıçta ve bu kadar az HS arasında sorun olunca perşembenin gelişi çarşambadan belli olmuştu.

HS kişi ve kuruluşların, kuru kar taneleri gibi, kartopu yapmayı heveslendirici ama bir türlü birbirine yapışmayan nitelikte olduğunu böylece –epey geç de olsa- anlamış oldum. Belki de onlara bireysel olarak bu yüksek vicdani duyarlığı kazandıran şey bizzat bu "dayanışmama" özelliğidir. Ama şu da bir gerçektir ki, hayvan dostlarımızın karşı karşıya bulundukları trajik durumun başta gelen nedeni de bu yüksek dereceli bağımsızlık duygusudur.

Her ne ise, Canlı Dostları Ağı hayalinin –o sürümünün- defteri böylece kapandı. Nelerin olabileceğini görmek için nelerin ol(a)mayacağını görmek lazımmış.

Şimdi bu noktada yeni bir umudum var. Politika Belgesi'nin basılıp dağıtılmasını bu amaçla deniyorum. Varsayımım şöyle:

Hayvan severlerin hepsi olmasa da çoğu, hayvan dostlarının durumlarından o denli kaygılıdırlar ki, bu konuda içtenlikli ve ne yapılacağı hakkında bilgili ve kararlı olduğuna inanabilecekleri siyasetçilere (ve partilere) gözlerini kırpmadan oy verebilirler; beklentileri arasında en yüksek önceliklerden birisi HH'na saygılı politikacılardır.

Hayvan severlerin toplam seçmen içindeki oranı hakkında yapılmış bir istatistik yok. Ama, çevremdeki insanlara bakarak, onların %10 dolayında olduğunu düşünüyorum. Bu ise yaklaşık 4 milyon seçmen ya da bir diğer deyişle ana muhalefet partisinin aldığı oyların %75'i demektir.

Yüzde birlik farkların bile seçim sonuçlarını etkileyebildiği günümüz Türkiye'sinde hiçbir siyasetçinin göz ardı edemeyeceği bir orandır bu.

Bu varsayım doğru ise şöyle bir yaklaşım öneriyorum: Bu Politika Belgesini ya da http://tinaztitiz.com/wp-content/uploads/2012/05/HHPB_rev2.2.pdf adresindeki Hayvan Hakları bölümünden indireceğiniz kopyasını:

(a) Tüm hayvan sever kuruluşlar bir mektup ekinde siyasi parti genel merkezlerine gönderir ve belgenin her maddesi hakkında –madde numarası belirtmek kaydıyla- taahhüt sayılacak görüşlerini (son sayfadaki taahhüdü imzalayarak) kamuoyuna ilan edilmesini ister. Kuruluş, üyelerinden, HH konusunda olumlu taahhütlerde bulunanlara oy verilmesini isteyeceğini siyasi partiye bildirir.

(b) Hayvan sever bireyler ise seçim bölgelerindeki seçimlerde, muhtar, belediye başkanı, il genel meclisi veya belediye meclisi üyesi ya da milletvekili adaylarına bu belgeyi vererek tek tek maddeleri hakkında görüşlerini seçim propagandası sırasında seçmenlere duyurmalarını ve yukarıda sözü geçen taahhüdü imzalayıp kendisine verilmesini ister. Kendisinin de buna göre karar vereceğini bildirir.

Siyasi partilerin bir bölümü ve seçimlere katılan adayların bir bölümü –tahmin edilebileceği gibi- yuvarlak sözlerle geçiştirmek ya da hiç cevap vermemek gibi bir yol tutacaklardır.

Ama bir bölümü –gerek oy almak gerekse içtenlikle uymak üzere- bu belgedeki her bir madde için nasıl çözümler düşündüklerini vatandaşlara bildirecekler ve bunu birer taahhüt olarak yapacaklardır.

Taahhütde bulunup bunu kamuoyuna ilan edip yazılı olarak verebilenlerin bir bölümünün buna uymayabileceği ya da sulandıracağını tahmin etmek güç değildir. İşte iş burada hayvan severin kararlılığını göstermesini ve daha sonra sürekli olarak bu taahhüdünü hatırlatmasını ve yerine getirilmediği takdirde ilk seçimde bu kişiye tekrar oy verilmemesi yönünde çalışması gerekiyor. Bunun ilk seçimlerden itibaren önemli bir etkide bulunacağını tahmin etmek güç değildir.

Hele çeşitli adaylar içinden –propaganda gücü yüksek olan- birkaç kişinin TV'lerde bu yolda taahhüt verip bunu duyurmaları sağlanabilirse bunun bir çığ etkisi yaratması da beklenir.

Bütün bunların üstünde, bütünün ayrılmaz parçası hayvanlara karşı süregelen ayrımcılığı, onun da temelindeki "*biz insanlar hayvanlardan üstünüz*" yanılgısını yıkabilmemiz, insanı, hayvanı, bitkiyi, taşı ve toprağı doğru yerlerine oturtabilmemiz gerekiyor.

Biz üstün değiliz, sadece farklıyız, aynen hayvanlar gibi.

M.Tınaz Titiz
Ağustos 2006, Kozyatağı

Hayvan Hakları Politika Belgesi
hakkında
Kimi Açıklamalar

Aşağıdaki belge aslında, hayvan hakları ile ilgili sorunların başlıklarını içermektedir. Yani şöyle:

1. Amaç, misyon (iddia), değerler
   - 1.1. Amaç
   - 1.2. Misyon (iddia)
   - 1.3. Öz-değerler
2. Etkinlerin belirlenmesi için araçlar
   - 2.1. Medyada
     - 2.1.1. Ulusal basinda
     - 2.1.2. Yerel basinda
     - 2.1.3. Ulusal radyo ve TVlerde
     - 2.1.4. Yerel radyo ve TVlerde
     - 2.1.5. Dergilerde
       - 2.1.5.1. Meslek örgütlerinin
       - 2.1.5.2. Ticari amaçlıların
   - 2.2. Politikada
     - 2.2.1. Siyasi partilerde
     - 2.2.2. Diğer siyasal örgütlenmelerde
   - 2.3. İş yaşamında
   - 2.4. Meslek örgütlerinde
   - 2.5. STK'nda
     - 2.5.1. Hayvan severler
     - 2.5.2. Diğer STK
     - 2.5.3. Yurtdışı örgütlenmeler
   - 2.6. Bürokraside
     - 2.6.1. Sivil kesimde
     - 2.6.2. Askeri kesimde
   - 2.7. Sanat yaşamında
   - 2.8. Yerel yönetimler
     - 2.8.1. Belediyeler
     - 2.8.2. İl özel idareleri
3. Uluslararası HH örgütlerinin desteklerinin sağlanması için araçlar
   - 3.1. UA HH örgütlerinin bilinmesi
   - 3.2. UA HH örgütleri ile temaslar kurulmasi
4. Etkinlerin etkilenmesi için araçlar
   - 4.1. Mesaj üretimi
   - 4.2. Mesaj iletim kanallari
     - 4.2.1. Belirlenmesi
     - 4.2.2. İşlerlik düzeyi belirlenmesi
     - 4.2.3. İşlerliği olanlara mesaj iletimi
   - 4.3. Yaratıcı etkileme yöntemleri geliştirilmesi
   - 4.4. Mevcut fakat tarafimizdan bilinmeyen yöntemlerin tesbiti
   - 4.5. Etkinlerin birbirlerini etkilemeleri için yöntem belirleme
5. HH'nin korunmasıiçin çözüm araçları üretimi
   - 5.1. Finansal destek sağlama
   - 5.2. Barınaklar
   - 5.3. Sahiplendirme
     - 5.3.1. Evine alarak
     - 5.3.2. Barınakta
     - 5.3.3. Sokakta
   - 5.4. Risk tasiyan hayvanlar için önlemler
     - 5.4.1. Kuduz vb hastaliklar
     - 5.4.2. Saldirganlıklar
     - 5.4.3. Uyuz vb hastaliklar
     - 5.4.4. Rahatsiz edici davranis sergileyen hayvanlar
   - 5.5. Çoğalmanın önlenmesi
     - 5.5.1. Çogalma neden(ler)inin analizi
     - 5.5.2. Çöp stokunun azaltılması
     - 5.5.3. İtlafin çoğaltıcı etkisinin ispatlanması
   - 5.6. HH'nın, haklar bütününün parçası olduğu bilincinin geliştirilmesi
   - 5.7. İnsan-hayvan ayrımının yersizliği (eko-sistem bütünlüğü)
   - 5.8. Hayvan sever örgütler arası dayanışma ortamının oluşturulması
     - 5.8.1. Amaç ve yöntem dağınıklığının analizi ve sergilenmesi

5.8.2. Hayvan sever örgütler arası Ağ Temelli Yapılanma (ATY) pratiklerinin geliştirilmesi

5.9. Taahhüt sistemleri geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

5.10. Seçkin Tavır Ağları oluşturulması

5.11. Bu Politika Belgesi'nin hayata geçirilmesi için bir sekreterya oluşturulması

5.12. Bu Politika Belgesi'nin HH konusu ile ilgili kurumlara iletilerek kullanmalarının özendirilmesi

5.13. Bilgi merkezi oluşturulması

5.14. Bütünleşik yaklaşım ve çözüm araçları pastası gibi temel sorun çözme yaklaşımlarının kent yöneticilerine benimsetilmesi

Seçmenlerin oylarına talip olanlardan beklenen bu başlıkların altlarını doldurmalarıdır. Bunun gereğince yapılabilmesi ise başlıkların kısa da olsa bir miktar açıklanmalarına bağlıdır. İşte aşağıdaki belgede yapılan budur. Çoğu başlık altında kısa açıklamalar, örnekler verilmiştir.

Verilen açıklamalar bunların altlarını dolduracak olanları kesinlikle bağlamamalıdır. Her siyaseçinin tamamen kendi yaklaşımlarını özgürce dile getirmesi beklenmektedir.
Yeter ki herkes tarafından anlaşılabilsin ve gerçekten de sorunların çözümüne katkı sağlayabilecek bir yaklaşım olsun.

Hayvan Hakları Politika Belgesi (HHPB)

1. Amaç, misyon (iddia), değerler: Herhangi bir hareketin başarısı öncelikle onun amaç, misyon (iddia) ve öz-değerlerinin net olarak ortaya konulmuş olmasına bağlıdır.

1.1. Amaç

http://bit.ly/RJ3pBE adresindeki sunumda açıklanan yöntem uyarınca hayvan hakları[1] bağlamında Politika Belgesi'nin[2] amacı ortaya konulmalıdır. Örneğin, sınırlı sayıda hayvan severin katıldığı bir Soru Konferansı'nda[3] belirlenen bir amaç şöyleydi: "*Türkiye Hayvan Hakları Platformu insanlara, evrensel HH bildirgesi çerçevesinde hayvanlara eziyet etmeden, yok etmeden bir arada yaşamayı öğretmelidir*".

Buradan hareketle HH açısından amaç, "*insan-hayvan-bitki-canlı-cansız bütünlüğü bilincinin yaygınlaştırılması*" olabilir.

Amacın HH olgusunun tüm paydaşlarınca tam benimsenebilmesi için onların ortak akıllarınca belirlenmiş olması gerekir.

Bu belgenin amacı itibariyle kapsamı, sahipsiz sokak hayvanları başta olmak üzere, bir canlı türü olarak en temel varlık haklarından yararlanamayan tüm hayvanlardır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

1.2. Misyon (iddia)

http://www.tinaztitiz.com/yazi.php?id=131 adresindeki yazı ve http://bit.ly/VouvfE adresindeki sunumda açıklandığı içerikle anlaşılmak kaydıyla belirlenecek bir *iddia* HH konusuyla ilgili tüm paydaşların eylemlerinin benzer doğrultuda olmasına yol açacaktır.

Amaç gibi iddia da paydaşların ortak akıllarıyla belirlenmelidir. Sadece bir örnek olması açısından şu öz-değer ve iddia tanımları mümkün olabilir:

- Etkileşim içindeki az sayıda hayvan sever büyükçe bir kitleyi kolayca etkileyebilir.
- HH konusunda temel yaklaşımlarda uzlaşanlar ayrıntıları bir yana bırakmalıdır.

---

1 HH: Hayvan Hakları

2 PB: Politika Belgesi

3 **Soru Konferansı**: Çözülmek istenilen bir sorun ve/ya gerçekleştirilmek istenilen bir tasarım konusunda önce onu en iyi ifade edebilecek soruları üretmek, sonra da bu soruları paydaşların ortak akıllarıyla yanıtlamak üzere tasarımlanmış bir yöntemdi.

Soru Konferansı yöntemini diğer benzer metotlardan (*arama konferansı, gelecek taraması* gibi) ayıran başlıca fark, sorunun bir dizi soruya çevrilmesi (Bkz. Doğru Sorular - http://tinyurl.com/8yhounf ve bu soruların Doğru Soru Sorma usullerine göre sorulması zorunluğudur.

Sorular, paydaşların beyin fırtınası yoluyla üretecekleri çok sayıda aday soru içinden, çalışma gruplarınca kademeli olarak en iyilerini seçmeleri yoluyla belirleni. Böylece belirlenen sorular o denli belirli ve nettirler ki cevapları büyük ölçüde içlerinde gizlidir. **Soru Konferansı**, M.Tınaz Titiz - SMUH®'nin bir ürünüdür.

- Diğer

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

1.3. Öz-değerler

http://bit.ly/VouvfE adresinde açıklanan öz-değerler, HH konusunda izlenecek yolların ayırıcı özelliklerini belirler. Örneğin hepsi de iddia ve amaç konusunda benzer düşüncelere sahip hayvan severlerden bazıları aşağıdaki farklı öz-değerlere sahip olabilirler:

- "amaca ulaşmak için her yol mubahtır ya da amaç aracı mubah kılar",
- "amacın doğru olması kullanılacak araçların meşruiyetini sağlamaz",
- "HH bağlamında sağlanacak yararlar diğer varlıkların aleyhine olamaz",
- "HH konusunda yapılacak pozitif ayrımcılık diğer varlıkların lehine olmayabilir. Denge sağlanana kadar buna katlanmak gerekir" gibi...

Belirlenecek öz-değerler yine paydaşların ortak akıllarına dayalı olmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2. Etkinlerin belirlenmesi için araçlar

Bu belgede kullanıldığı ile sınırlı olarak 'etkin' deyimiyle, HH konusunda toplumun bir kesiminin düşünce ve/ya eylemlerini -herhangi bir yolla- etkileyebilen kişiler kastedilmektedir.

Toplumu oluşturan çeşitli kişi ve kurumların hepsi de -HH konusunda- eşit etkinliğe sahip değillerdir. Bu nedenle, sınırlı imkanlarla sınırsız bir kitleyi etkilemeye çalışmak yerine bu kitlenin içindekilerin "daha etkin olanlarını" etkilemeye çalışmak daha akıllıcadır. Bunun içinse toplum içindeki bu sınırlı kitlenin nasıl belirleneceğinin kararlaştırılması gerekir.

Yalnızca ünvanlara bakılarak verilecek kararlar her zaman doğru olmayabilir.

Bir örnek olarak yararlanılmak -ama mutlaka HH bağlamındaki etkinleri belirlerken tekrar düşünmek- üzere, Ek-2 olarak verilen belgenin incelenmesi yararlı olabilir.

Belirlenecek etkinlerin yer alacağı veri-tabanının (VT) idamesinden sorumlu olacak kalıcı bir kurum bulunması önemlidir. Zaman içinde giderek daha değerli bilgilerin yer alabileceği böyle bir VT ancak kalıcı bir kurumun elinde gelişebilir.

2.1. Medyada

Medyadaki etkin kişilerin bir sistematik içinde (bir VT formatı içinde) bulundurulması ve belirli aralıklarla güncellenmesi gerekir. Ayrıca:

- Bu etkin kişilerin zaman içindeki gerçek performansları da bu VT içinde yer almalı ve böylece tahmin hatalarının düzeltilmesi ya da aksine baştan öngörülmemiş etkili kişilerin VT'na girilebilmesi mümkün olabilmelidir.
- VT'nda yer alacak kişiler etkililik düzeylerine göre 3-4 sınıfa ayrılmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.1. Ulusal basinda

Reklam ajansları, bir gazeteye bağlı olmadan serbest gazetecilik yapanlar, emekli basın mensupları gibi kişilerden oluşan küçük bir komite oluşturulması ve bu yolla ulusal basındaki etkili kalemleri belirlemeleri yararlı olur.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.2. Yerel basinda

Türkiye ve Almanya, Hollanda gibi Türk vatandaşlarının yoğun olarak yaşadıkları yerlerde yayımlanan gazetelerin gözden geçirilerek etkili basın mensuplarının belirlenmesi için 2.1.1'dekine benzer bir veya birkaç komite görevlendirilmelidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.3. Ulusal radyo ve TVlerde

(2.1.1)de anılan komite bu konuda da çalışma yapabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.4. Yerel radyo ve TVlerde

Oldukça geniş dinleyici ve izleyici kitlesine sahip, fakat yaygın olduğu için de iletişim kurulması güç olan bu kanallardaki etkili isimlerin belirlenmesi için yerel kontaktlar bulunmalı, onlar aracılığı ile etkili isimler belirlenmelidir.

Her yörede bulunan HH ile ilgili kişiler bu belirlemede yararlı olabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.5. Dergilerde

Çok sayıda dergi içinde gerçekten okunanların bulunup buralardaki yazar ve editörlerin saptanması amaçlanmalıdır.

Bu amaçla şöyle bir yöntem izlenebilir:

- (5.8) ve (5.8.2)de anılan hayvan severler arası ağ(lar) yoluyla tüm yurttaki hayvan severlere yörelerindeki dergileri incelemeleri ve her birinin okunurluk düzeylerini araştırmaları istenilir. Böyle bir araştırmaya katkıda bulunabilecek hayvan sever sayısının pek fazla olmayacağı tahmin edilirse de katılanlardan belirli bir bilgi edinilebilir.
- İnternette tüm dergileri tarayan bir site olup olmadığı araştırılır.
- Çok okunduğu bilinen dergilerden birisinin yöneticileri ile görüşülerek, aranılan bu bilginin nasıl temin edilebileceği hakkında fikir sorulur.
- İnternet aracılığı ile yapılacak bir beyin fırtınası yoluyla bu konuda yaratıcı düşünceler toplanır.
- Dergilerin kendilerine birer mesaj yollanarak izlenme düzeyleri hakkında kendilerinin fikirleri alınır.
- Yukarıdaki kanalların hepsinden gelebilecek bilgiler derlenip yorumlanarak etkinler VT'na girilecek bilgiler belirlenir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.5.1. Meslek örgütlerinin

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.1.5.2. Ticari amaçlıların

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.2. Politikada

2.2.1. Siyasi partilerde

Siyasi partilerin her birisinde etkili kişilerin pozisyonları farklı ise de genel olarak hemen hepsinde genel başkanlar, genel sekreterler (varsa), TBMM komisyon başkanları (iktidar partilerinde), TBMM başkanı ve TBMM grup başkan vekilleri, il ve büyük kentlerin ilçe başkanları etkili kişilerdir. Bunun dışında her siyasi partinin kendi özel durumuna göre farklı etkili kişileri de bulunabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.2.2. Diğer siyasal örgütlenmelerde

Siyaset üzerinde etkili olma amacını taşıyan vakıf, dernek, platform, gurup gibi oluşumlar içindeki etkili kişiler ancak tek tek tesbit edilebilir. Bununla birlikte genel geçer bir kural olarak hepsinin başkanlığını yapanların o örgütler içinde etkili oldukları varsayılabilir.

Bunlar için (2.1.5)dekine benzer biçimde yaygın bir araştırma yapmak üzere yerel hayvan sever kişi ve örgütlerden yararlanılabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.3. İş yaşamında

İş yaşamındaki etkili kişiler genel olarak ikiye ayrılmaktadır:

(1) Herkes tarafından bilinen ünlü kurumların sahipleri,

(2) Büyük iş hacmine sahip olmakla birlikte herhangi bir nedenle kamuoyu önüne pek çıkmayan, bu nedenle de pek bilinmeyen kurum ve kişiler

Bunlardan birinciler, hemen her türlü sivil girişimin ilk aklına gelenlerdir. Bu yüzden, kendilerini bunaltan bu durumdan korunmak için çoğu kendi kurumlarına ait vakıflar kurmuşlar ya da belirli bir STK'ya kendilerini adamışlardır. Böylece gelen talepleri geri çevirebilmektedirler. Bununla beraber bazıları hem kendi örgütlerine hem de yeni girişimlere destekte bulunabilmektedirler.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) her yıl yayımladığı 500 büyük kuruluşa ilişkin ayrıntılı bilgiler İSO tarafından elektronik ortamda yayımlanmaktadır. Bu yolla bu kuruluşlara erişilebilir.

İkinci gruptakiler ise ancak tesadüfi bilgiler yoluyla bilinebilirler.

Burada bir noktaya dikkat edilmelidir: Burada kişilerin etkililiği ile söz konusu edilen

özellik ile onların HH bağlamında sağlayabilecekleri maddi desteklerin birbirlerinden farklı olduklarıdır.

Kendi mali imkanlarını kuruluşunun vakfı ya da kendi tercihi olan başka kanallar aracılığıyla kullanan bir kuruluşun sahibi, etkililiğini diğer yollarla -çevresini harekete geçirerek, beyanatlarında vurgulayarak vd- HH bağlamında kullanabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.4. Meslek örgütlerinde

Meslek örgütlerinin tamamını içeren bir kaynak olup olmadığı bilinmemektedir. Bu konuda üst-örgütlerin kayıtlarından yararlanılabilir. Örneğin yüzlerce sendika birkaç konfederasyon altında, yüzlerce sanayi ve ticaret odası TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) altında, yüzlerce esnaf ve sanatkar dernekleri ise TESK (Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu) çatısı altında birleşmişlerdir. Bu üst örgütlere başvurularak hem üst örgütler hem de çatıları altındaki örgütler konusunda bilgi edinilebilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.5. STK'nda

Türk Tarih Kurumu tarafından yayımlanmış bulunan STK rehberi dışında toplu bir kaynak olup olmadığı bilinmiyor. İnternet ise birçok STK'nın iletişim bilgilerini içermektedir.

2.5.1. Hayvan severler

Oldukça dağınık, yaygın ve farklı büyüklükteki kuruluşlardır. Dernek, vakıf, barınak gönüllüleri gibi bilinen örgütlenmelerin dışında azımsanmayacak sayıda ve herhangi bir örgütlenmeye bağlı olmayan hayvan sever mevcuttur. Bunlar arasında çevrelerinde etkili olan kişiler mevcuttur. Gerek örgütlerin gerekse bireysel hayvan severlere ait bilgilerin ancak zaman içinde birikeceği beklenmelidir.

Hayvan sever örgütlerinde mutlaka dikkate alınması gereken bir özellik, örgüt ve kişilerin, kendileri üzerindeki olası egemenlik baskılarına karşı duyarlıklarıdır. Bu nedenle bilgi toplama ve/ya diğer evrelerde egemenlik kurma eğilimi olarak yorumlanabilecek izlenimler yaratmaya karşı dikkatli olunmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.5.2. Diğer STK

Doğrudan HH ile ilgili olmasa da HH'na olumlu katkısı olabilecek STK kastediliyor. Bunların başında çevre örgütleri gelmektedir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.5.3. Yurtdışı örgütlenmeler

Ağırlıklı olarak Almanya, Hollanda gibi Avrupa ülkeleri ile diğer ülkelerde yaşayan vatandaşlarımız anayurttaki yakınları ile etkileşim içindedirler. Özellikle o ülkelerde HH'na karşı gösterilen duyarlığın bu etkileşim nedeniyle Türkiye içinde de etkili olması beklenir.

Buna göre, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın kurmuş oldukları STK'nın etkili kişileri üzerinde etkili olunması önem taşımaktadır.

Bu kişilerin bulunabilmesinin yurtiçindeki kişilerin belirlenmesinden daha kolay olabileceği düşünülmektedir. Daha düzenli kayıt sistemi, kayıtların saydamlığı gibi nedenlerle bu ülkelerde yapılabilecek araştırmaların somut sonuçlar verebileceği düşünülmektedir.

Hayvan severler arasında yapılacak bir araştırma ile bu tür bilgilere erişebilecek olanların kimler oldukları bulunabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.6. Bürokraside

HH mevzuatının vazedilmesi, yorumlanması ve uygulanması konularında en etkili kesim budur. Gözlemler, bu kesimin büyük çoğunluğunun, eko-sistem bütünlüğü ve bu bağlamda canlı hakları konusunda dar görüşlere sahip olduğunu gösteriyor.

Bürokrasinin bir bölümü karmaşık, parçalanmış, reaktif, palyatif mevzuatın uygulanması bağlamında yasa karşısında suçlu konuma düşmemenin telaşında iken, bir diğer bölümü "insanın tüm canlılara üstünlüğü" gibi ilkel bir saplantının uygulayıcısı durumundadır. En geniş kesim ise bu gibi konuların dışında gündelik yaşamlarını sürdürebilmenin çabası içindedir. Çok küçük bir kesim ise sesini duyuramamanın

bezginliğini yaşar durumdadır.

Kompozisyonunun kaba özeti böyle olan bürokrasi içindeki etkili makam ve kişilerin bulunması için duyumlar, tahminler vbg düşük güvenirlikteki kanallar yerine antropolojik bir araştırma yaptırılması önerilir. Burada dikkatten kaçırılmaması gereken bir nokta, makamlarla etkililiğin başabaş gitmediği, kurumların en yetkili kişilerinin bazen etkisiz kişiler olabildiği, bunun yerine daha geri plandaki ünvan sahibi kişilerin işler üzerinde daha etkili olabildiğidir. Üst ünvanların genellikle politik tercihlerle belirlenmesi gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Kabaca bu kompozisyonda bulunan bürokrasinin askeri tarafı sivil bürokrasiye oranla daha disiplinli olduğu için, HH konusundaki doğru-iyi-güzel değerler yönünde daha kolay etkilenebilecek durumdadır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.6.1. Sivil kesimde

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.6.2. Askeri kesimde

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.7. Sanat yaşamında

Sanatçılar toplumun başta gelen rol modelleridir. Buna göre etkilenmesi gereken kesimin en başlarında yer almaktadırlar. Ancak bu her zaman pek kolay olmayabilir. Toplumun herhangi bir derecede beğenisini kazanmış -ya da öyle olduğuna kendini inandırmış- bir sanatçının etkilenerek HH bağlamında doğru-iyi-güzel değerler kazandırılması oldukça güç olabilir. Bunun yerine, bu gibi değerlere zaten sahip bulunanların aranması daha pratiktir. Bu nasıl yapılabilir?

(5.9) ve (5.10)da önerilen Seçkin Tavır Ağları çözümün bir aracı olabilir. Örneğin şu birkaç maddeden oluşan bir taahhüdü tek yanlı olarak yapabilen -ve bunu bir simge ile tanıtabilen- sanatçılar, kendilerini rol modeli kabul edebilecek kişiler üzerinde etkili olabilirler. Tamamen örnek olarak yorumlanmak ve uygulama aşamasında mutlaka ortak akıl aracılığıyla belirlenmek kaydıyla şu birkaç taahhüt ya da bunlardan bir veya birkaçı pekala geçerli olabilir:

"Makul beslenme amacı dışında zevk amacıyla hayvan eti yemeyeceğim"
"Olası tehlikelerinden korunmak amacıyla canlıların öldürülmesini onaylamıyorum"
"Hayvanların yaşam haklarının en az benimki kadar kutsal olduğunu kabul ediyorum"

Bunlardan bir veya birkaç çevresinde oluşturulacak seçkin tavır ağları -sevimli birer sembolle de desteklenirse- son derece etkili olabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.8. Yerel yönetimler

Yerel yönetimler, barınaklar, itlaf, aşılama, çöp stoklarının denetimi gibi kritik konularda en etkili kurumlardır. Belediyelerde en etkili kişiler -seçimle iş başına geldikleri için- belediye başkanlarıdır. Genelde diğer tüm görevliler başkana göre pozisyon alırlar.

Belediye başkanları içinde de anakent belediyelerinin başkanları nüfusun yarıdan fazlasının yaşadığı yerlerdeki tutum ve eylemleri birinci dereceden etkilemektedirler.

Buna göre yaklaşık 25 kişinin etkilenmesi gerekmektedir. Bu kişilerin nasıl etkilenebilecekleri konusu ayrı bir politika belgesi biçiminde ayrıntılı olarak incelenmelidir. Bunun bir çalışma grubu eliyle yapılması önerilir. Bu çalışma grubu içine halen belediye başkanı olan ya da geçmişte olmuş bulunan kişilerin katılmaları -mevzuatı iyi bildikleri için- son derece yararlıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.8.1. Belediyeler

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

2.8.2. İl özel idareleri

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

3. Uluslararası HH örgütlerinin desteklerinin sağlanması için araçlar

Başta AB olmak üzere uluslararası kurumların çeşitli konularda gösterdikleri baskılar, HH

konusunda yararlı şekilde kullanılmalıdır. Bu amaçla bu kurumların ilgilileri ile temas edilmeli, neler yapılabileceği belirlenmelidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

3.1. UA HH örgütlerinin bilinmesi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

3.2. UA HH örgütleri ile temaslar kurulmasi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4. Etkinlerin etkilenmesi için araçlar

(2)de açıklanan etkinler nasıl etkileneceklerdir? Bu bölümde bunun yolları tartışılmaktadır. Bu yolların başında, kendisine bir yolla erişilen etkili kişiye bir (mesaj) iletimi gelmektedir. Burada mesaj deyimi ile kastedilen sözel, yazılı ya da eylem temelli olabilir.

HH Politika Belgesi'nin stratejisi olarak (etkinlerin etkilenmesi) yolu iyi bir yaklaşım olarak görünmektedir. Böylesine geniş kapsamlı ve uzun soluklu bir mücadelenin daha doğrudan yöntemlerle yapılması güçtür.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.1. Mesaj üretimi

Toplumda herkes belirli bir dili konuşuyor ise de iletişim etkinliği açısından bunun pek de önemi yoktur. Sözcüklere ne anlamlar yüklendiği ve bu anlamların kişilerin tutum, davranış ve eylemlerinde ne denli etkili olduğu çok daha önemlidir. Buna göre, toplumdaki kişi sayısı kadar ayrı dil vardır dense yeridir.

Bu nedenle, (2)de anılan tüm etkili kişilere aynı mesajlarla gitmek yerine, her biri için ayrı mesajlarla gitmek daha doğrudur. Ancak bu kolay değildir. Geniş bir kitlenin her birinin duyarlı olduğu kavramlar bulunup o mesajların üretilmesi neredeyse imkansızdır.

Bu nedenle, çok sayıda mesaj üretilip kombine biçimde kullanılması daha pratiktir. Mesajların bir bölümü akla bir bölümü yüreklere hitap edecektir.

Mesaj üretimi için hayvan severler arasında bir kampanya açılması önerilir. (4.2)de açıklanan mesaj iletim kanalları ile burada anılan mesajlar bir kitapçıkta toplanarak çeşitli hedef kitlelere dağıtılması önerilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.2. Mesaj iletim kanallari

(2)de, etkilenmesi öngörülen hedef kitlelerin bir bölümü sıralanmıştır. Bunların dışında da hedef kitleler tanımlanabilir. Bu kitlelerin her birisine ayrı kanal veya kanallardan ulaşmak gerekebilir. Örneğin bir bölümüne ulusal TV'lerle erişilebilirken bir diğerine ancak 'kişiye özel' mektup yoluyla ulaşılabilir.

Ayrıca, her mesaj iletim kanalının da iletim verimi aynı olmayabilir; bazı hedef kitleler bazı mesaj kanallarını tercih edebilirken bazıları başkalarını yeğleyebilir.

Bir de, alışılmış mesaj iletim kanallarının dışında kanallar bulunabilir. Örneğin mektup, e-posta, TV gibi kanallar alışılmış iken, çeşitli ürünlerin ambalajları ya da uçak ile küçük duyurular atılması gibi kanallar daha az kullanılmaktadır.

Yaratıcı fikir üretebilen kişilerle beyin fırtınaları yapılarak, insanların ilgilerini çekebilecek orijinal kanallar belirlenmesi önerilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.2.1. Belirlenmesi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.2.2. İşlerlik düzeyi belirlenmesi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.2.3. İşlerliği olanlara mesaj iletimi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.3. Yaratıcı etkileme yöntemleri geliştirilmesi

Yaratıcı mesaj iletim kanallarına benzer şekilde yaratıcı etkileme yöntemlerinin de geliştirilmeleri gerekir.

Alışılmış etkileme yöntemlerinin çoğu *'söylemek'*, *'bildirmek'*, *'doğruluğuna inandırmaya çalışmak'* gibi yollara dayalıdır. Bu yüzden de hemen hepsi -ister istemez- tepkiyle karşılanırlar.

Bunların yerine değil ama yanısıra daha farklı konseptlere dayalı etkileme yöntemleri düşünülebilir.

Bunların başında:

- çok kısa metrajlı (örneğin 1 dakikalık) filmlerin yaptırılması,
- komik parodilerin içine mesajların yerleştirilmesi,
- reklam filmlerinin içine mesaj yerleştirilmesi

gibi yollar gelmektedir. Sonuç itibariyle hangi kanallar kullanılırsa kullanılsın etkileme olgusu yaratıcı bir süreçtir ve mutlaka sanatçılar eliyle -ya da en azından katkılarıyla- yapılmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.4. Mevcut fakat tarafimizdan bilinmeyen yöntemlerin tesbiti

Etkileme yöntemlerinin bir bölümü tarafımızdan bilinebilir ya da ortak akıl yöntemleri yoluyla bulunabilir. Ama dünyada kullanılan daha başka etkileme yolları olması da olasıdır. Bunların araştırılmasıyla yepyeni imkanlar doğabilir.

Özellikle gelişmiş ülkelerde yaşayan hayvan severlerle temas kurularak bu tür yöntemler öğrenilebilir. Nitekim zaman zaman basında bu tür ilginç etkileme yöntemlerine ilişkin haberler yer almaktadır (kürk giymeye karşı çıplak protesto gibi).

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

4.5. Etkinlerin birbirlerini etkilemeleri için yöntem belirleme

HH konusunda etkili bir kişiden yararlanma yollarından birisi de o kişinin diğer etkili kişilerle birlikte bir dayanışma içine girmesi ve bu yolla bir sinerji yaratılmasıdır.

(5.10)da anılan Seçkin Tavır Ağları yöntemi bunun için yollardan birisi olabilir.

Bir diğer yol bu kişiler arasında internet ortamında oluşturulabilecek iletişim grup(lar)ıdır.

Ortak akıl yoluyla diğer yaratıcı etkileşim yolları da aranılmalı ve bu belgenin gelecek sürümlerine eklenmelidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5. HH'nin korunmasıiçin çözüm araçları üretimi

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.1. Finansal destek sağlama

Bu belgede öngörülen eylemlerin yerine gelebilmesi önemli ölçüde de finansal güce bağlıdır.

Benzer bir amaçla hazırlanmış bulunan (bkz. Ek-5.1) bir kılavuz, HH bağlamında yorumlanarak yeniden hazırlanmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.2. Barınaklar

Sahipsiz sokak hayvanlarının (SSH) bakımı için kullanılan bu araç çeşitli belediyelerin denetiminde çok farklı durumlar göstermektedir. Büyük bölümü ilkel koşullarda bir toplama kampı görünümündeki yerlerin dışındaki birkaç barınak ise (örneğin Fatih Belediyesi'nin Yedikule hayvan barınağı - bkz. http://www.yedikulehayvanbarinagi.com/) giderek artan hayvan nüfusu dolayısıyla güç durumda kalmaktadır.

(5.5)de açıklanan nedenlerle çoğalan sokak hayvanlarının barınaklar vasıtasıyla sorunsuz hale getirilmesi gibi bir amaç gerçekçi olamaz. (Örneğin 4 yıl evvel 600 köpek bulunan Yedikule Barınağında 2012 yılı itibariyle ~3000 köpek bulunmaktadır)

Bu nedenle, barınaklar üzerindeki yükü azaltmak için bir misyon netliğinde ifade edilebilecek bir çerçeve yaklaşıma ihtiyaç vardır. Ve bu yaklaşım bugüne kadar ortaya net olarak konulamamıştır. Toplumun bir bölümü çözüm aracı olarak itlafı görürken, çok büyük bir bölümü hayvanlar konusunda bir sorun olduğunun farkında bile değildir. Bu duyarsızlığın başlıca nedeni, "*onlar bizden değildir*" yargısıdır.

Hangi çerçeve yaklaşım benimsenirse benimsensin, bugünkü mevcut durumdan nihai (arzulanan) duruma geçebilmek için belirli bir zaman süresine ihtiyaç olacaktır. Kaldı ki

bu zaman süresi pek de kısa olmayabilir. Bu nedenle tanımlanacak çerçeve mutlaka bu geçiş döneminin de nasıl yaşanacağını, hangi sorunlara -ya da istenmeyen durumlara- ister istemez ne kadar süre ile katlanacağımızı tanımlamak zorundadır.

Sırf bir örnek olmak üzere, SSH için şöyle bir çerçeve tanımlanabilir: Aslolan, SSH popülasyonunun kabili ihmal düzeyde küçük olmasıdır. Bugünkü mevcut durumdan bu nihai duruma geçişteki strateji ise:

- İtlaf kesinlikle yapma,
- SSH topla,
- Rehabilite et (tedavi, aşılama vd),
- Tedavi kabul etmeyecek durumda olanları uyut,
- Rehabilite edilenleri:
    - Sahiplendir ve
        - ♣ Sokağa sal ve/ya
        - ♣ Barınakta bak.
- SSH popülasyonunu azaltamak için ona yol açan nedenleri gider,
- Toplumda "yaşamların bütünlüğü" bilincini geliştir.

şeklinde olabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.3. Sahiplendirme

Evinde, barınakta ya da sokakta bir hayvanı sahiplenme (beslenme, tedavi, aşılanma vbg hizmetlerini karşılayarak) en etkili yollardan birisidir. Ancak, bunun karşısında bir dizi engel vardır. Bunların birisi de hayvanlara karşı duyulan -ve çoğu bir temele dayalı olmayan- korkulardır.

Gerek korkuların giderilmesi gerekse hayvanların büyük sistem içindeki yerlerinin idrakindeki yetersizliklerin giderilmesi için (5.6)da anılan önlemler önerilir.

Ayrıca, sahiplendirmeyi bir araç olarak kullanagelen toplumlardaki pratiklerin öğrenilmesi, bunların ya aynen ya da değiştirilerek uygulanmasına imkan sağlayabilir. İlişki kurulacak uluslararası kuruluşlar (bkz. 3) aracılığıyla bu tür bilgilere erişilebilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.3.1. Evine alarak

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.3.2. Barınakta

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.3.3. Sokakta

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.4. Risk tasiyan hayvanlar için önlemler

Mevcut uygulama ağırlıklı olarak "risk taşıyan hayvanların itlafı" yolundadır. Bu yolun terkedilmesi, riskler hakkında gerçekçi bilgilere sahip olmaya bağlıdır. Saldırganlığın -ki itlaf da bir çeşit saldırganlıktır- korku ve bilgisizlikten kaynaklandığı dikkatten uzak tutulmamalıdır.

Yaygın bir örnek, ev hayvanlarının tüylerinin yol açabileceği hastalıklar ile ilgili kanıdır. Özellikle hamileler bu konuda daha keskin yargılara sahiptir. Ama aynı insanlar sigara konusunda benzer duyarlığa sahip olmayabiliyorlar. Riskler hakkında gerçekçi bilgilere sahip kılmak, korkularını (hayvan saygısızlığı ve hayvanlara karşı şiddet) olarak dışavuran kişilere karşı alınabilecek iyi bir önlemdir.

Diğer yandan saldırgan hayvanlar konusunda genel kanı bunların yok edilmeleri yönündedir. Hayvanları saldırgan olarak eğiten kişilerin değil hayvanların cezalandırılması da ilginç bir çelişkidir. http://tinaztitiz.com/3846/apartmanda-hayvan-beslemek/ adresinde, Yargıtay'ın almış olduğu bir kararla ilgili yorum bulunmaktadır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.4.1. Kuduz vb hastaliklar

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.4.2. Saldirganlıklar

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.4.3. Uyuz vb hastaliklar

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.4.4. Rahatsiz edici davranis sergileyen hayvanlar[4]

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.5. Çoğalmanın önlenmesi

HH ihlalleri ile ilgili sorunlar iki önemli kaynaktan besleniyor: (1) “Hayvanlar bizden farklıdır; biz doğaya egemeniz, bizim dışımızdakileri istediğimiz gibi kullanırız” düşünce kalıbı, (2) Sahipsiz Sokak Hayvanların (SSH) çokluğu

Bunlardan ikincisi, ilk bakışta ilgili gibi görünmeyen bir nedene bağlıdır. Bu neden çöp stoklarıdır. Çöpler SSH için mükemmel bir beslenme kaynağıdır.

Çöp üretiminin azaltılması, kaynağında sınıflandırma, ayrı toplama, geri-dönüşüm, düzenli toplama gibi onlarca nedene bağlı olan çöp sorunu ayrı bir Politika Belgesi'nin konusu olmalıdır.

Gerçekte gerek HH, gerek çöp ve gerekse diğer kent sorunları aralarında birleşerek sayısız sorunları oluşturmaktadır. Aynen az sayıda temel elementin kimya yasaları uyarınca birleşip ayrışarak milyarlarca farklı maddeyi oluşturduğu gibi. Buna benzer bir olgu sorunlar arasında da meydana gelmektedir. Bu nedenle bu olguya Sorun Kimyası adı verilebilir (bkz. http://tinaztitiz.com/3359/sorun-kimyasi/)

Sonuç olarak, HH başta olmak üzere kentin sosyal ve ekonomik sorunları -bu belgedekine benzer bir yolla- analiz edilmeli ve ortaya çıkacak çözümler eş zamanlı olarak uygulamaya konulmalıdır. Aksi halde sadece HH bağlamındaki sorunların çözümünü hedefleyen, fakat örneğin çöp sorununu dikkate almayan bir yaklaşım HH sorunları konusunda eksik kalmış olacaktır. Bu bütünleşik yaklaşımın kent yöneticilerine benimsetilebilmesi önemli bir çözüm aracıdır (bkz. 5.14).

[4] http://tinaztitiz.com/3846/apartmanda-hayvan-beslemek/ adresindeki yazıya bakılmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.5.1. Çogalma neden(ler)inin analizi

Doğru analiz yöntemlerine dayanmayan (sorunu anlama) adımları sonuçta etkili olamadığı gibi bambaşka olumsuz yan etkiler de üretmektedir. Örneğin yakın tarihimizde İstanbul'un SSH'ndan temizlenmesi için radikal girişimlerde bulunulmuş ve tüm köpekler padişah emriyle toplanarak hayırsız adaya bırakılmış ve birbirlerini yiyerek sorunun çözülmesi (!) gibi bir yol benimsenmiştir.

Yöntem -kısa bir süre hariç- sonuç vermemiş SSH popülasyonu eskisinden daha büyük bir sayıya ulaşmıştır. Ama başkaca olumsuz bir etki de ortaya çıkmış ve Türkler'in hayvanlara karşı -ve belki dönerek insanlara da karşı- acımasızlığının uluslararası düzeyde unutulmayan bir örneği ortaya çıkmıştır. Yakın zamanlarda çevrilen ve Türkiye aleyhine propaganda olarak kullanılan Geceyarısı Ekspresi filminde de Türkler'in vahşetine örnek olarak hapishanede bir kedinin asılarak öldürülmesi sahnesine yer verilmiştir. Hayvanlar konusunda duyarlı, insan ve hayvan hakları konusunda ayrım gözetmeyen kişiler gözünde bunun ne denli yıkıcı bir propaganda vesilesi oluşturduğuna dikkat edilmelidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.5.2. Çöp stokunun azaltılması

Ayrı bir analize dayalı bir Politika Belgesi hazırlanması sağlanmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.5.3. İtlafin çoğaltıcı etkisinin ispatlanması

Belediyelerin sıkça başvurduğu itlaf yönteminin, SSH popülasyonunu -geçici bir süre için- azaltması ve bunun sonunda geri kalanlar için daha iyi beslenme imkanları doğması tahmin edilebilecek –ama çoğu yetkili tarafından bilinmeyen- bir sebep-sonuç ilişkisidir.

Bunun yanısıra -insanlarda görülmeyen bir biçimde- hayvanların azalan nüfuslarını artırmak için üreme hızlarını artırmaları ya da aksine artan nüfusları

karşısında üreme hızlarını azalttıkları da bir diğer vakıadır. Bu gerçeğin yaygınlıkla bilinir kılınması, itlaf gibi çağdışı bir yöntemin terkedilmesinde yarar sağlayabilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.6. HH'nın, haklar bütününün parçası olduğu bilincinin geliştirilmesi

Bu belgedeki analiz içinde öngörülen nedenlerin her biri kuşkusuz sonuç üzerinde bir pay sahibidir. Ama bunların hepsi eşit paya sahip değildir. İşte en büyük paylardan birisi bu maddeye konu olan olgudur. Yani, HH'nın, haklar ve sorumluluklar bütününün bir parçası olduğu bilincinin yeterince gelişmemişliği ve yaygınlaşmayışı. İnsan haklarının, haklar bütünü içinden ayrılıp diğer haklara göre ayrıcalıklı bir konuma yerleştirilmesi, sonuçta insan haklarının da parçalanıp bazı insanların haklarının diğerlerinden daha üstün olduğu sonucunu yaratmıştır.

Aslolan (5.7)de anılan insan-hayvan, canlı-cansız tüm varlıkların bir ekolojik ve sosyal bütün olduğudur.

Bu bilincin geliştirilmesi, (4)de anılan etkinleri etkileme araçlarından yararlanarak yapılmalıdır. Etkinlere iletilecek mesajların başında bu ayrımın yersizliği gelmelidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.7. İnsan-hayvan ayrımının yersizliği (eko-sistem bütünlüğü)

Kendisinin tüm varlıklardan üstün olduğuna inanmış, inandırılmış insanoğlunu bunun böyle olmadığına ikna etmek pek kolay olmasa gerek. Fakat bir yandan da diğer varlıkları (hayvan, bitki, taş, toprak) teknolojinin yardımıyla daha yakından inceledikçe kendimizi koyduğumuz yerin pek de sandığımız gibi (en tepede) olmadığı yolunda kuşkularımız artıyor.

Bu bilgimiz ne kadar artarsa artsın, insanın tüm diğer varlıklara dilediği muameleyi uygulamaya hakkı olabilecek bir konumda olduğuna inanmış kimseleri yollarından çevirmek mümkün olamayabilir. Fakat önemli bir kesimin bakışları da değişebilecektir.

O halde insan -hayvan ayrımının yersizliği konusundaki yaklaşım bu ikinci kesimin üzerine inşa edilmelidir.

Hatta bir adım daha ileri giderek, sürecin daha ilerlemesini beklemeksizin, bu ayrımın yersizliğinin farkında olanların dayanışması sağlanmalıdır. Bu noktada (5.8.2)de açıklanan ilkelere özellikle dikkat edilmelidir.

Ayrım yersizliğinin sergilenmesi amacıyla yapılabilecekler olarak ilk akla gelenler şunlardır:

- Farklı olanların reddedilmeyip sadece farklı olduğunun benimsenmesi amacı çevresinde film, dizi, reklam vbg sanat ürünleri için senaryo özleri hazırlatılması (bu yaklaşım sadece insan-hayvan ilişkisinde değil insanlar arasındaki çeşitli farklılıkların da çatışma nedeni olarak algılanmasındaki yersizliği sergilemeye yarayacaktır),
- "Boyalı kuş" hikayesinin çeşitli versiyonlarının çocuklar için düzenlenmesi ve yayılması,
- İnsanlar kadar akıllı, becerili olmadıkları varsayılan hayvanların akıllı ve becerikli davranışlarının sergilenmesi (*Discovery* vbg kanallar bu iş için malzeme üretmektedir),
- Türler için ortak bir başarı ölçütü tanımlamaya çalışmak (böylece insanların sadece kendilerinin üstün oldukları alanları ölçüt almaları önlenmiş olur),
- Diğer önlemler

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.8. Hayvan sever örgütler arası dayanışma ortamının oluşturulması

Etkililik düzeyleri değişik hayvan sever örgütlerinin belirgin özelliklerinden birisi, aralarındaki dayanışmanın zayıflığı (hatta çatışmaların varlığı) ve bu nedenle de bir sinerji yaratılamayışıdır. Muhtemelen bu etkileşim dağınıklığı yalnızca hayvan severlere özgü değildir. Bu dayanışma eksiğinin olası nedenleri -ki aynı zamanda sorunun çözümünü de içinde barındırır- şunlar olabilir:

a. Birbirinden habersizlik,
    i. Haberdar olma ve/ya haberdar etmede isteksizlik:
        1. Başkasına ihtiyacım yok anlayışı
        2. Sorunun büyüklüğünün farkında olmamak
        3. Başkalarından ümidini kesmiş olmak
        4. Hayvan severliği tanınmak, sesini duyurmak, ticaretini kolaylaştırmak ya da başka amaçlarla maske olarak kullanma isteği
    ii. Erişememe (iletişim bilgileri eksiği vbg)
    iii. Dayanışmanın getirebileceği yararların farkında olamamak,
    iv. Kendini diğerlerinden önemli görmek:
        1. Bir çeşit megalomani

2. Diğer örgütlerin yaklaşımlarını etkisiz, uygulamalarını yetersiz görüp daha etkili bir noktadan başlayabileceği inancında olmak,
3. Elindeki imkanları gereğinden fazla önemsemek.

v. Hayvan severler arasındaki çekişmelerin kendisine de zarar vereceği ya da vakit kaybettireceği düşüncesiyle uzak durmak

Bu nedenlerin her birisine karşı en az birer önlemden ibaret çareler geliştirilebilir. Diğer bölümlerde anılan çalışma gruplarından birisi bu önlemleri geliştirme işiyle de görevlendirilebilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.8.1. Amaç ve yöntem dağınıklığının analizi ve sergilenmesi

Hayvan sever örgütlerin amaçları ve amaçlarını gerçekleştirmek için kullandıkları yöntemlerin yetersiz olduğu söylenebilir.

Hemen tüm diğer kurumlarımızdaki misyon (iddia), vizyon ve değerler konularındaki yetersizlik bu örgütler için de geçerlidir. Bu genel yetersizliğin hangi kaynaklardan doğup beslendiği incelenmeye değer. Bir ilk tanı adayı olarak (kullanılan her sözcüğe tam kastedilen anlamların yüklenmesi ve bunun dışında sözcük kullanılmaması yoluyla iletişim) gibi bir ilke yerine (kulağa ve göze hoş gelecek, kullanan hakkında olumlu izlenimler bırakacak süslü fakat içeriği zayıf sözcükler yoluyla iletişim) gibi bir başka ilkenin yaygınlıkla kullanılması ve bunun giderek bir moda gibi toplumu sarması olduğu söylenebilir.

İkinci bir tanı adayı ise iddia, vizyon (ülkü) ve öz-değerler üçlüsünün kurumsal yönetimde ne denli güçlü bir yönetim aracı olduğunun farkedilmeyişi, bunun yerine otokratik yönetim biçimlerinin yeğlenip kullanılması olabilir.

Yönetenler ve yönetilenler belirli ilkelere göre yönetmek ve yönetilmek yerine, düşünmeyi, akıl yürütmeyi vb zihinsel araçları kullanmayı gerektirmeyen (*emredersin yaparım-emrederim yaparlar*) yöntemini benimsemiş görünmektedir.

Bir diğer neden ise, bu konularda kurumlara yol gösterebilecek olan danışman kişi ve kuruluşların zihinsel netliklerindeki sorunlar olabilir. Moda olduğu için bir danışman kuruluşa iddia, vizyon, değerler siparişi (!) veren kurumların düştüğü durum muhtemelen budur.

Bütün bu tanı adaylarının iyi analizi ve her nedene göre çözüm araçları geliştirilmesi önerilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.8.2. Hayvan sever örgütler arası Ağ Temelli Yapılanma (ATY) pratiklerinin geliştirilmesi

Bu tür ağ yapılarının kolayca kurulamayışının bir -belki de başlıca- nedeni, herhangi belirli bir amaçla oluşturulması öngörülen ağa dahil olacak kişilerin yalnızca o belirli neden konusunda değil bütün diğer konularda birbirine benzemesi beklentisi gelmektedir. Sadece rüşvetle mücadele için bir araya gelmiş kişiler içinde örneğin sigara düşmanları ve sigara müptelaları yanyana bulunabilir. Amacın dışındaki konularda "kör" gibi davranabilmeyi beceremeyen toplulukların aralarında ağ tipi yapılanmalar oluşturmaları çok güçtür.

Hayvan sever örgütler arası ağ tipi yapılanmaların bir anda tüm örgütleri kapsayamayacağı bellidir. O halde, birbiri ile işbirliğine yatkın birkaç (mesela 2) kuruluşun bir ağ oluşturmaları ve sonra da bir yandan bu ağın dokusunu (yani Ağ Tipi Yapılanma'nın gereklerini) geliştirirken bir yandan da ağa yeni örgütlerin -yavaş yavaş- katılmalarını sağlamaları önerilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.9. Taahhüt sistemleri geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

Uygulanması en kolay yöntemlerden birisi budur. HH'nın herhangi bir belirli konusunda, (uymaya söz verenler) bir araya gelirler ve özel bir sembolle (bir rozet, bir kurdele vb) birbirlerini tanımak konusunda anlaşırlar.

Kimliğinin başkalarınca tanınması hemen herkesin arzusu olduğuna göre bu tür taahhüt sistemleri giderek gelişebilir ve başlangıçta içinde bulunmayanları da içine çekebilir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.10. Seçkin Tavır Ağları oluşturulması

(5.9)da açıklanan taahhüt sistemlerinin temelidir. Herhangi bir HH'nın uygulanması konusundaki tavrı birbirine benzeyenlerin oluşturduğu ağlardır. http://tinaztitiz.com/3264/sorumlu-surucu/ adresinde, trafik için oluşturulan benzer bir sistem tanıtılmaktadır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.11. Bu Politika Belgesi'nin hayata geçirilmesi için bir sekreterya oluşturulması

Bu belgedeki önlemlerin hayata geçirilmesini izlemek, gerektiğinde gereken düzenlemelerin yapılmasını sağlamak, yeni önlemler geliştirmek, işbirlikleri kurmak, ağ sistemler oluşturmak gibi işleri yapmak üzere bir sekreteryaya ihtiyaç vardır. Profesyonel ağırlıklı bu sekreterya konunun kilit taşı gibi görülmelidir. Genellikle gönüllüler eliyle yürütülmeye çalışılan bu gibi çalışmaların etkisiz kalmasının altında gönüllülüğünün kolayca azalması ve yapılacak işlere göre gönüllü sayısının ve niteliğinin yeterli olmayışı yatmaktadır.

(5.1)de anılan finansal desteğin bu açıdan önemi son derece yüksektir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.12. Bu Politika Belgesi'nin HH konusu ile ilgili kurumlara iletilerek kullanmalarının özendirilmesi

Burada (iletme) deyimiyle kastedilen yalnızca fiziki iletim değildir. Esas arzu edilen kullanımın özendirilmesidir. Buna engel olabilecek nedenlerin başında ise bu politika belgesinin bir örgütün etiketini taşımasıdır. Sadece bu dahi bu belgenin -ne denli doğru, yol gösterici ve yararlı olursa olsun- reddedilmesine yol açabilecektir. Bu nedenle belgenin bir örgüte ait olduğunu gösterebilecek sembollerden kaçınılması olağanüstü önemlidir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.13. Bilgi merkezi oluşturulması

HH geniş bir alandır. Bu alandaki yerel ve uluslararası birikimlere bir anda erişilmesi imkansızdır. Buna göre bir merkezin bu bilgi ve deneyimleri -ya da bunların nerelerde bulundukları bilgilerini- biriktirmesi, güncellemesi ve kullanıma sunması gerekir. Birçok yararlı bilgi ve pratik sırf toplumsal bellekte korunamadığı için yok olmakta, her hayvan sever kişi ve kuruluş bunları yeniden bulmaya uğraşmakta belki de bulamamaktadır.

Bilgilerin ya da bilgi adreslerinin toplu olarak bir arada bulunduğu bir merkez (5.8)de anılan dayanışmanın da sağlanmasında yararlı olabilecektir.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

5.14. Bütünleşik yaklaşım ve çözüm araçları pastası gibi temel sorun çözme yaklaşımlarının kent yöneticilerine benimsetilmesi

Kent yöneticilerinin önemli bir bölümü herhangi bir sorun alanında genellikle (yangın söndürmek) ile meşguldür. Medyaya intikal eden bir konunun dal budak salmaması ya da yargıya intikal etmesi olası bir konunun skandala dönüşmemesi ya da hükümet baskısına yol açabilecek bir konunun söndürülmesi gibi.

Halbuki sorunlar, onları önleyebilecek, ortaya çıkmalarını önleyebilecek yöntemler geliştirilemediği için vardırlar.

(5.11)de anılan sekreterya aracılığı ile kent sorunlarının ele alınışında bütünleşik yaklaşımların benimsenmesini sağlayabilecek araçların geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Görüşünüz ve ona bağlı taahhünüzü açıklar mısınız? (Gerekirse ayrı kağıt kullanınız)

TAAHHÜT

Aday olduğum konuma seçilebildiğim takdirde aşağıda belirtmiş olduğum taahhüdüme sadık kalacağıma bağlı bulunduğum değerler üzerine söz veriyorum:

Bu taahhüdün tamamlayıcı parçası olan Hayvan Hakları Politika Belgesi'nin her bir maddesi bağlamında benimseyeceğim karar ve eylemlerimin neler olduğunu yazılı olarak bir notere tevdi edeceğim ve bunun kamuoyunca bilinir kılınmasını sağlayacağım.

(adı soyadı, adaylık bilgisi, tarih)